

Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία Θεσσαλονίκης

Θεσσαλονίκη, 8/10/15

Μετά τη δημόσια καταγγελία του ΣΥΡΙΖΑ εναντίον της Αντιρατσιστικής Πρωτοβουλίας Θεσσαλονίκης και το διάλογο που πυροδότησε, νιώθουμε πλέον υποχρεωμένοι/ες να εξηγήσουμε κι εμείς δημόσια το σκεπτικό της στάσης μας. Μέχρι τώρα δεν το είχαμε κάνει, γιατί στόχος μας δεν ήταν να δημιουργήσουμε συνθήκες δημόσιας πολεμικής αντιπαράθεσης στο αντιρατσιστικό κίνημα. Πιστεύουμε άλλωστε ότι τα δελτία τύπου και τα ΜΜΕ δεν ήταν ο καλύτερος τρόπος για να ανοίξει μια τέτοια συζήτηση. Ούτε και τώρα άλλωστε σκοπεύουμε να ανταπαντήσουμε σε όλα όσα καλοπροαίρετα ή κακοπροαίρετα ειπώθηκαν. Οφείλουμε όμως να περιγράψουμε πώς συζητά και λειτουργεί η Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία και πώς οργανώνεται το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ, ώστε όσοι και όσες συμμετέχουν στη σχετική συζήτηση, να γνωρίζουν τι ακριβώς αποφασίστηκε, από ποιους, πώς και γιατί.

Εδώ και 18 χρόνια λοιπόν, το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ αποτελεί το σημείο συνάντησης ενός γαλαξία πολύ διαφορετικών κοινωνικών και κινηματικών χώρων, πολιτικών οργανώσεων, συλλόγων, συνδικάτων, μεταναστευτικών ή ανθρωπιστικών οργανώσεων της πόλης. Σημείο αφητηρίας αυτής της πορείας ήταν η κοινή μας τοποθέτηση απέναντι στη βαρβαρότητα του ρατσισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού. Από την πρώτη στιγμή όμως, και ακόμα περισσότερο στην πορεία, το περιεχόμενο του φεστιβάλ διευρύνθηκε ώστε να περιλαμβάνει και τα άλλα κοινωνικά κινήματα, περιβαλλοντικά, εργατικά, φεμινιστικά, εκπαιδευτικά. Η συνύπαρξη και η συμμαχία ανάμεσα στα ετερόκλητα αυτά κινήματα και τις οργανώσεις αποτυπώνεται κάθε χρόνο σε ένα πολιτικό κείμενο-κάλεσμα, το οποίο προκύπτει συλλογικά, μέσα από τις συνελεύσεις προετοιμασίας του Φεστιβάλ. Όπως είναι αυτονόητο, η συμφωνία αυτή, όπως και το πρόγραμμα, τα κείμενα, τα συνθήματα του φεστιβάλ, δεν αφορούν μόνο τα θέματα του ρατσισμού, αλλά προσπαθούν να αγκαλιάσουν και να αναδείξουν τις διαφορετικές οπτικές και διεκδικήσεις όλων αυτών των κινημάτων. Μέσα από αυτή την αλληλεπίδραση μάλιστα, επιδιώκουμε να προκύπτουν συνθέσεις και συγκλίσεις, οι οποίες μας δίνουν τη δυνατότητα να παράγουμε συλλογικά ένα συνολικό πολιτικό λόγο, όσον αφορά

τουλάχιστον τα ζητήματα που μας ενώνουν.

Προφανώς, αυτή η πορεία σύνθεσης δεν είναι εύκολη. Νιώθουμε όμως ιδιαίτερα περήφανοι/ες γιατί μέχρι τώρα τα έχουμε καταφέρει αρκετά καλά και πάνω από 130 συλλογικότητες της πόλης συζητούν, συμφωνούν και συμμετέχουν κάθε χρόνο στο φεστιβάλ (μπορείτε να διαβάσετε κάποια από τα πολιτικά κείμενα των προηγούμενων φεστιβάλ στη σελίδα της [Αντιρατσιστικής Πρωτοβουλίας Θεσσαλονίκης](#)). Τα τελευταία 5 χρόνια ιδιαίτερα, το Φεστιβάλ δεν μπορούσε παρά να ανταποκριθεί στην επίθεση που δεχτήκαν οι φτωχοί και οι εργαζόμενοι, ντόπιοι και μετανάστες, από την κρίση και τα μνημόνια. Η καθολική αφαίρεση κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων που δοκιμάστηκε «πilotικά» επί μία εικοσαετία στις πλάτες των μεταναστών/τριών και των προσφύγων, εφαρμόζεται τώρα σταδιακά σε όλη την κοινωνία και οι δομές έμπρακτης αλληλεγγύης που δημιουργήσαμε αρχικά για τους μετανάστες, αφορούσαν πια, χωρίς διακρίσεις, όλους μας. Για να σηματοδοτήσουμε αυτή την εξέλιξη, εμπλουτίσαμε το όνομα του φεστιβάλ σε «Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ Κοινωνικής Αλληλεγγύης» και επικεντρώσαμε στην κοινωνική αλληλεγγύη, τις εργατικές αντιστάσεις, την αναζήτηση διεξόδων αξιοπρέπειας πέρα από το μονόδρομο της λιτότητας.

Έτσι φτάσαμε και στο φεστιβάλ του Ιουλίου του 2015. Για μια ακόμα φορά, όλοι και όλες μαζί, συντροφικά και ομόφωνα, καταλήξαμε σε ένα κοινό πολιτικό πλαίσιο, που έθετε στο επίκεντρο την πάλη ενάντια στη φτώχεια και τα μνημόνια. Το κείμενο αυτό κατέληγε: «πολλοί από εμάς έχουμε διαφορετικές (...) απόψεις για το τι πρέπει να γίνει, ποιος δρόμος είναι ο καλύτερος για το λαό και τους εργαζόμενους. Αυτό όμως που γνωρίζουμε από σήμερα, και αυτό στο οποίο όλοι και όλες μας τώρα συμφωνούμε, είναι ότι αυτός ο δρόμος δεν μπορεί να περνά μέσα από την υποταγή στους εκβιασμούς των δανειστών και τη διολίσθηση στο μνημονιακό καθεστώς, μέσα από τη συνέχιση της λιτότητας, της φτωχοποίησης δηλαδή των εργαζομένων προς όφελος του κεφαλαίου. Ο δρόμος αυτός δεν μπορεί να περνά μέσα από την ιδιωτικοποίηση των κοινών αγαθών και υπηρεσιών, από μία “ανάκαμψη” των κερδών μέσω της εκμετάλλευσης φύσης και ανθρώπων» (ολόκληρη η ανακοίνωση εδώ: <http://antiratsistiki.gr/node/718>).

Το φεστιβάλ του Ιουλίου συνέπεσε με το δημοψήφισμα και αναβλήθηκε. Τότε, οι συλλογικότητες που συμμετείχαμε στην προετοιμασία του, βασισμένες στην προαναφερόμενη πολιτική συμφωνία, μπήκαμε από κοινού στη μάχη του ΟΧΙ, διευκρινίζοντας ξανά ότι «το ΟΧΙ σε αυτό το δημοψήφισμα, σημαίνει για εμάς ταυτόχρονα και ΟΧΙ σε κάθε άλλη μνημονιακή και αντιλαϊκή συμφωνία». Τονίζουμε ξανά ότι και τα κείμενα αυτά συνάντησαν τότε την ομόφωνη αποδοχή από όλες τις συλλογικότητες, του ΣΥΡΙΖΑ προφανώς

συμπεριλαμβανομένου.

Μετά τα γεγονότα του καλοκαιριού, και ξεκινώντας ξανά την προετοιμασία για το «εξ' αναβολής» 18ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ του Οκτωβρίου, η συνέλευση της Αντιρατσιστικής βρέθηκε μπροστά σε δύο επιλογές. Η μία επιλογή ήταν να ανατρέψουμε τη βάση της μέχρι τώρα πολιτικής μας συμφωνίας, να αθετήσουμε τη δέσμευση που δώσαμε όλες μαζί τον Ιούλιο ή, ακόμα περισσότερο, να περιορίσουμε το χαρακτήρα και το εύρος του φεστιβάλ από μια πλατιά κινηματική σε μια στενά αντιρατσιστική εκδήλωση. Η άλλη, ήταν να συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο που βαδίζουμε εδώ και 18 χρόνια, και ακόμα περισσότερο τα 5 τελευταία, να αντιπαρατεθούμε μέσα από το κείμενο, το πρόγραμμα και τα συνθήματα του φεστιβάλ με το νέο κύκλο λιτότητας και φτώχειας που προκαλεί το νέο Μνημόνιο και να συγκρουστούμε έτσι αναπόφευκτα και με την κυβέρνηση που το υπέγραψε, το ψήφισε, το εφαρμόζει και, εκ των πραγμάτων, το υπερασπίζεται. Είναι βέβαια φανερό ότι, αν θέλουμε να παραμείνουμε στοιχειωδώς σοβαροί, ένα τέτοιο κείμενο δεν θα μπορούσε να συνυπογράφεται από τον ΣΥΡΙΖΑ, κάτι που σημαίνει ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν θα μπορούσε πια να συμμετέχει ως συνδιοργανωτής στο φεστιβάλ. Γεγονός που επιβεβαιώνει και ο ΣΥΡΙΖΑ στην ανακοίνωσή του, επισημαίνοντας ότι δεν θα μπορούσε να αποδεχθεί το συγκεκριμένο πολιτικό κείμενο του Φεστιβάλ, παρότι, συμπληρώνουμε εμείς, πρόκειται ουσιαστικά για το ίδιο κείμενο με αυτό που συμφώνησε τον Ιούλιο.

Τελικά, όλες οι συλλογικότητες που συμμετείχαν μέχρι τώρα στις συνελεύσεις και στο Φεστιβάλ -πλην ΣΥΡΙΖΑ- καταλήξαμε ομόφωνα στη δεύτερη επιλογή, όπως φαίνεται από [το πολιτικό κείμενο του φεστιβάλ και τις συλλογικότητες που το συνυπογράφουν](#). Δεν έχει να κάνει -μόνο- με τη συνέπεια, την αξιοπρέπεια, την αξιοπιστία μας, ή τη διατήρηση του πολιτικού χαρακτήρα και της ευρύτητας του φεστιβάλ. Ο βασικός λόγος είναι ότι πιστεύουμε πως η πολιτική που ακολουθεί και θα ακολουθήσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, ανεξάρτητα από τις προθέσεις της, θα είναι μια πολιτική που θα εντείνει τις κοινωνικές ανισότητες, τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό. Θα επιδεινώσει τη θέση όλων των εργαζομένων και των φτωχών και έτσι θα επιδεινώσει ακόμα περισσότερο τη θέση των μεταναστών. Θα συμπλεύσει αναγκαστικά με τις κυρίαρχες επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο προσφυγικό και έτσι θα συμβάλλει άμεσα ή έμμεσα στο θανατηφόρο ευρωπαϊκό συνοριακό καθεστώς και στον πόλεμο ενάντια στην προσφυγιά.

Η απόφαση αυτή ήταν δύσκολη για εμάς. Η Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία και το Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ ήταν και είναι παραδοσιακά ένας χώρος που προσπαθεί -και καταφέρνει μέχρι τώρα- να φέρνει κοντά τις πιο ετερόκλητες δυνάμεις των πιο διαφορετικών κινημάτων και πολιτικών χώρων. Εξαιτίας αυτής της εμμονής μας μάλιστα,

πολλοί μας έχουν κατηγορήσει κατά καιρούς γιατί συμμαχούμε με οργανώσεις περιορισμένης, αντιφατικής, θεσμικής ή καθεστωτικής δράσης και αντίληψης για το μεταναστευτικό. Και αυτό γιατί γνωρίζουμε ότι κάθε περιορισμός του εύρους των πολιτικών και κοινωνικών μας συμμαχιών, ακόμα και όταν είναι αναπόφευκτος, αποτελεί αντικειμενικά μια οπισθοχώρηση για το κίνημα. Το ίδιο ισχύει και σήμερα για το ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος αποτελούσε κομμάτι της Αντιρατσιστικής. Δεν παραγνωρίζουμε λοιπόν τη μέχρι τώρα συνεισφορά του ΣΥΡΙΖΑ και των μελών του στο αντιρατσιστικό κίνημα γενικά και στην Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία και το Φεστιβάλ ειδικότερα.

Όμως, να το πούμε απλά, γιατί περί αυτού πρόκειται, οι υπόλοιπες συλλογικότητες που συνδιοργανώνουμε το Φεστιβάλ αρνούμαστε αυτή τη στιγμή να αλλάξουμε την τοποθέτησή μας μόνο και μόνο για να συνυπογράψουμε ένα πολιτικό κείμενο με το κυβερνών κόμμα, με μοναδικό στόχο να συνδιοργανώσουμε ξανά μαζί του μια πολιτική εκδήλωση, όπως είναι το φεστιβάλ. Ένα τέτοιο κείμενο θα αποτύπωνε μια συμφωνία που δεν υπάρχει στην πράξη, στην κοινωνία και τα κινήματα, θα ήταν δηλαδή ένα ψέμα και μια αναξιοπρεπής, τυχοδιωκτική στάση. Δεν πρόκειται λοιπόν για κάποια προσπάθεια αποκλεισμού του ΣΥΡΙΖΑ από μια ομάδα ατόμων ή κάποια οργάνωση, αλλά για την κοινή επιθυμία όλων των υπολοίπων συλλογικοτήτων να προχωρήσουν ενωμένες.

Αυτό σημαίνει ότι δεν επιθυμούμε τον αποκλεισμό οποιουδήποτε από το Φεστιβάλ. Το αντίθετο· το Φεστιβάλ και οι εκδηλώσεις του παραμένουν αυτονόητα ανοιχτές για όλους και όλες, ανεξάρτητα από το τι ψηφίζουν ή αν συμμετέχουν στο ΣΥΡΙΖΑ ή άλλο πολιτικό χώρο. Κατανοούμε βέβαια ότι η μη συμμετοχή του ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να θυμώσει τους ανθρώπους που ταυτίζονται μαζί του και να αποτρέψει και τη δική τους συμμετοχή. Είναι απολύτως σεβαστό και για αυτό δεν ζητάμε από κανέναν να απεκδυθεί την πολιτική του ταυτότητα. Μακάρι να έρθουν στο Φεστιβάλ άνθρωποι και οργανώσεις που διαφωνούν με το σκεπτικό μας, να πάρουν το λόγο και να το συζητήσουμε. Η Αντιρατσιστική δεν διεκδικεί κανένα αλάθητο. Αλλά να, πιστεύουμε ότι δεν γίνεται τον Ιούλη να καταγγέλλουμε όλοι μαζί τα μνημόνια, τον Αύγουστο να τα υπογράφουμε και τον Οκτώβρη να το γιορτάζουμε παρέα και να συνυπογράψουμε μανιφέστα περί κοινωνικής αλληλεγγύης. Δυστυχώς, έρχεται, και για εμάς και για όλους, η στιγμή που πρέπει να αποφασίσουμε με ποιους θα πάς και ποιους θα αφήσεις.

Τέλος, ούτε θέλουμε ούτε φυσικά μπορούμε, να αποκλείσουμε κανέναν από το αντιρατσιστικό κίνημα. Το αντιρατσιστικό κίνημα, και κάθε κοινωνικό κίνημα, δεν έχει ούτε ιδιοκτήτες, ούτε αποκλειστικούς εκφραστές, και προφανώς δεν περιορίζεται σε ένα Φεστιβάλ στη Θεσσαλονίκη. Η συμμετοχή του καθένα μας στο κίνημα θα κριθεί τελικά από την παρουσία του στο δρόμο και τις πλατείες· από τους αγώνες που θα δώσει για να πέσει

το τείχος του θανάτου στον Έβρο, για να κλείσουν τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, για να σταματήσει ο πόλεμος ενάντια στην προσφυγιά στη Μεσόγειο, για να πάρουν χαρτιά όλοι οι μετανάστες και υπηκοότητα -στα αλήθεια- όλα τα παιδιά τους. Σε αυτά τα πεδία πάλης θα δείξει έμπρακτα η κάθε συλλογικότητα από ποια πλευρά στέκεται. Πιστεύουμε άλλωστε ότι ένα κυβερνητικό κόμμα έχει περισσότερες δυνατότητες να μιλήσει και να δράσει για όλα αυτά, από αυτές που του προσφέρει η συμμετοχή του σε ένα φεστιβάλ, καθώς και την τελική ευθύνη να αποφασίσει: για τη FRONTEX, τα στρατόπεδα, το τείχος.

Αντιρατσιστική Πρωτοβουλία Θεσσαλονίκης